

Tænkemaade stemmende Princip, at fordrø Ægtefædet stiftet ved kirkelig Vielse, forsaavidt see kan, og indfører kun det borgerlige Ægtefæd, saavidt det, under den nuværende Udvikling af vore Forhold, maa erkjendes, at Nødvendigheden kræver det.

Spændet: Uagtet jeg er enig i det Meste af det, som blev sagt af Rigsdagsmanden for Sorø Amts 3die Valgkreds (Steen), saa kan jeg dog ikke tiltræde det Forslag, han har stillet. § 83 i Grundloven siger, at Folketkirkens Forsatning skal ordnes ved Lov; men det har estet min Mening, slet intet Sammenhang med det, vi her forhandle; her tale vi ikke om Kirkens Forsatning eller om Kirkens Rettigheder, men om de enkelte Medlemmers Rettigheder. Det vilde ogsaa være en meget uvis Fremtid, til hvilken denne Lov skulde gjælde, hvis den fik den foreslaaede Betegnelse, da det vistnok vil blive meget vanskeligt at udføre denne Ordning af Folketkirkens Forsatning. Hvad ellers § 1 angaaer, da er Forskjellen mellem Fleertallet og mig, at jeg vil, at Tilbedelsen — eller, som jeg maaskee heller ønskede, Forpligtelsen — til at indgaae borgerligt Ægtefæd skal være almindelig, lige gjældende for Alle, medens Fleertallet vil, at den ikke skal gjælde for Folketkirkens Medlemmer, som dem, der ikke henhøre til noget anerkjendt Troessamfund. Uagtet hvad der nylig blev sagt af den ærede Rigsdagsmand for Københavns 6te Valgkreds (Mourier) kan jeg dog endnu ikke andet end ansee det for stridende mod Grundloven at gjøre en saadan Forskjel; det forekommer mig ogsaa, at han selv anerkjendte, at det var en Afvigelse fra Principet, men som han meente en nødvendig Afvigelse, men jeg troer ikke, den er nødvendig; thi, dersom man følger mit Forslag, saa behøver man ingen Afvigelse at gjøre, og saa opnaaer man det Samme. — Forsaavidt man har paabe- raabt sig de Adresser, der ere indkomne, som et Beviis paa Folketstemningen, saa troer jeg, det er klart, at idetmindste en stor Deel af dem, der have underskrevet disse Adresser, ikke vidste, hvad der handlede om (Hør!). Der foreligger saaledes et meget stort Antal Adresser netop fra det Sted, hvor den ærede Ordfører har hjemme, som siger, at Forslaget sigter til

at affkaffe Ægtevielsens, Daabens og Confirmationens kirkelige Nødvendighed; det er jo en aabenbar Usandhed (Ja! Hør!), det staaer jo intetsteds i Forslaget, og det blev jo ogsaa dengang Forslaget blev fremlagt, flere Gange sagt, at det blot var en borgerlig Lov, som ikke skulde være af Indflydelse paa de kirkelige Forhold. Der er mange flere af disse Adresser, som vise, at de, der have underskrevet dem, ikke have vidst, hvad der handlede om, saa man kan sige, at de vel have viist Nidkjærhed, hvad Troen angaaer, men det har været en Nidkjærhed, der har været parret med en stor Ukyndighed i det, der handlede om; de have ikke kjendt Forslaget, og det lader til, at de heller ikke have kjendt Christendommen, siden de sætte Christendommen i Tvangscremonier, og deri ligger Christendommen ikke, saa jeg troer ikke, man kan beraabe sig paa dem i den Henseende. De sige: de søle ingen Trang dertil; men de vide ikke, hvad der tales om, og derfor kan man ikke bygge paa det; jeg troer tværtimod, at de mange Udtalelser vise, at der er en stor Trang dertil; thi, hvis en saadan Lov udkom, vilde den bidrage til at rette de vrangforestillinger, som man seer ere saa vidt udbredte, og der var vist intet gunstigere Mid- del til at rette dem, end netop ved at udgive en saadan Lov, som klarlig vilde lære, at det, hvori de have sat deres Christendom, ikke var Christendom.

Det er heller ikke en saadan Lov, som trænger til at have Folketstemningen for sig; thi, hvis man nu siger, at Vielsen ikke er nødvendig for Ægtefædets Gyldighed, saa kunne jo dog de, som ville lade sig vie, uhindret gjøre det; det forbydes dem aldeles ikke, og kun de, som ikke ville det, kunne undlade det. Det er ikke ved denne Lov, som ved en Lov om Indkomsskatten (Munterhed); dersom Folketstemningen er meget stærkt imod den, saa vil det være vanskeligt at sætte den igjennem, ligesom Skoleansordningen, der udkom i 1814, var vanskeligt at sætte igjennem, fordi Folket skulde give saameget og gjøre saameget, for at den kunde komme i Virksomhed. Men dette er ikke Tilfældet med denne Lov, saaledes som den nu er foreslaaet; skulde det være saaledes, hvad jeg troer er det rigtigste, at alle Ægtefæder skulde